Dosarul nr.4r-4414/23 Judecătoria Chișinău, sediul Buiucani
4-23112353-02-4r-14112023 Judecător: Petru Păun

D E C I Z I E
În numele Legii

26 aprilie 2024 mun. Chișinău
Colegiul penal al Curții de Apel Chișinău
Avînd în componența sa:
Președintele ședinței, judecător: Oxana Robu
Judecători: Silvia Gîrbu și Stelian Teleucă

A examinat în ședință publică, în ordine de recurs*, fără participarea părților* recursul declarat de avocatul ***** în interesele persoanei în privința căreia a fost întocmit procesul contravențional SRL „KSN Inter" împotriva hotărârii Judecătoriei Chișinău sediul Buiucani din 13 octombrie 2023*,* în cauza contravențională în privința lui ***SRL „KSN Inter"*** învinuit în comiterea contravenției prevăzute de art. 278 alin.(2) Cod contravențional al RM.

Termenul de examinare a cauzei:
Judecarea cauzei în prima instanță: 03.08.2023 – 13.10.2023;
Judecarea recursului la Curtea de Apel Chișinău: 14.11.2023 – 26.04.2024;
Procedura de citare a fost legal executată.

Asupra recursului declarat de către avocatul ***** în interesele persoanei în privința căreia a fost întocmit procesul contravențional SRL „KSN Inter" împotriva hotărârii Judecătoriei Chișinău sediul Buiucani din 13 octombrie 2023*,* Colegiul Penal al Curții de Apel Chișinău-

C O N S T A T Ă:

1. La 27.06.2023, agentul constatator din cadrul Inspectoratul de Stat pentru Supravegherea Produselor Nealimentare și Protecția Consumatorilor, *****, a întocmit în privința SRL „KSN Inter" proces-verbal cu privire la contravenție în baza art. 278 alin.(2) din Codul Contravențional.

La 24.07.2023, SRL „KSN Inter", a depus contestație împotriva procesului-verbal cu privire la contravenție seria/nr. IPN01 ***** din 27.06.2023, emisă de Inspectoratul de Stat pentru Supravegherea Produselor Nealimentare și Protecția Consumatorilor, în cauza contravențională prevăzută de art. 278 alin.(2) din Codul

Contravențional.

2. *Prin hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani din 13 octombrie 2023,* contestația depusă de SRL „KSN Inter”, împotriva procesului-verbal cu privire la contravenție seria/nr. IPN01 ***** din 27.06.2023, emisă de Inspectoratul de Stat pentru Supravegherea Produselor Nealimentare și Protecția Consumatorilor, în cauza contravențională prevăzută de art. 278 alin.(2) din Codul Contravențional, s-a respins ca fiind inadmisibilă.

3. *Împotriva hotărârii Judecătoriei Chișinău sediul Buiucani din 13 octombrie 2023 a declarat recurs avocatul ***** în interesele persoanei în privința cărei a fost întocmit procesul contravențional SRL „KSN Inter” prin care solicită admiterea recursului, casarea hotărârii Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani din 13.10.2023, cu remiterea cauzei la rejudecare în aceeași instanță, în alt complet de judecată.*

În motivarea cerințelor sale, avocatul ***** în interesele persoanei în privința cărei a fost întocmit procesul contravențional SRL „KSN Inter” a invocat următoarele aspecte:

- invocă că potrivit art. 448 alin. (1) Cod Contravențional: "(1) Contravenientul, victima sau reprezentantul acestora, procurorul, dacă este parte în cauza contravențională, în cazul în care nu sînt de acord **cu decizia** agentului constatator sau în cazul în care aceasta a fost emisă cu încălcarea normelor procesuale stabilite de prezentul cod, sînt în drept să conteste decizia emisă asupra cauzei contravenționale. Termenul de contestare a deciziei agentului constatator este de 15 zile de la data emiterii acesteia sau, pentru părțile care nu au fost prezente la ședința de examinare a cauzei contravenționale, de la data înmânării copiei de pe decizia respectivă în condițiile art. 447^1 alin. (8)”;
- la fel conchide că articol 448 nu descifrează noțiunea de "Decizia” şi nu interpretează Decizia ca fiind decizie anume de sancționare. Norma dată stipulează noțiunea de ”decizia agentului constatator "în calitate de o constatare în sens larg. Astfel, decizia în cazul dat reprezintă decizia agentului cu privire la stabilirea vinovăției persoanei şi decizia cu privire la remiterea cauzei pentru aplicarea sancțiunii etc), în cazul contrar, contravenientul este privat de dreptul de a contesta însuși soluția agentului constatator cu privire la stabilirea vinovăției, deoarece că se stabilește printr-un act (procesul-verbal), care la părere enunțată nu este supus contestării.
- specifică recurentul că în apreciere numită devin caduce prevederile art. 443, 445 Cod Contravențional, odată ce procesul-verbal nu poate fi contestat, nu se pun în aplicare prevederile privitor la forma şi conținutul acestuia;
- consideră că concluzia privitor la imposibilitatea contestării procesului-verbal (ce de fapt este, decizia de constatare a vinovăției) este una ilegală şi contrară drepturilor contravenientului. Asemenea interpretare este o încălcare

prevederilor art. 6 din Convenţia CtEDO şi anume dreptul la un proces echitabil, care presupune în sine dreptul la acces la justiţie şi dreptul la apărare.

4. În conformitate cu art. 3 alin. (1) Cod de Procedură Penală, în desfășurarea procesului penal se aplică legea care este în vigoare în timpul urmăririi penale sau al judecării cauzei în instanța judecătorească.

La judecarea recursului, Colegiul Penal reieșind din modificările operate prin Legea nr. 245 din 31.07.2023 „pentru modificarea unor acte normative (modificarea Codului de procedură penală și a Codului contravențional", în vigoare din 22.08.2023), în temeiul art. 447 alin. (1), (2) Cod de Procedură Penală (în redacția Legii nr. 245 din 31.07.2023 „pentru modificarea unor acte normative (modificarea Codului de procedură penală și a Codului contravențional", în vigoare din 22.08.2023), Colegiul Penal a dispus examinarea cauzei penale în ordine de recurs, în lipsa părților, fiindu-le comunicat acestora despre data, ora și locul examinării cauzei penale și cu acordarea dreptului depunerii referinței.

În conform art.471 alin.(1) alin.(1) Cod Contravențional, recursul se judecă de un complet din 3 judecători, fără prezența părților.

Fiind notificate de către instanța de recurs părțile la proces, în conformitate cu art.471 alin.(2) Cod Contravențional, agentul constatator, avocatul și contravenientul au fost înștiințați legal despre data examinării recursului și despre faptul că sunt în drept să depună prin intermediul Secției monitorizare și relații publice a Curții de Apel Chișinău, referințe, completări la cererea de recurs, sau alte cereri/demersuri, însă acestea trebuie să parvină la instanța de recurs, cu cel puțin 1 (una) zile înainte de data ședinței de judecată. Deci, cauza contravențională se va examina în lipsa părților în procedură scrisă.

La data de 01.02.2024, prin intermediul Secției monitorizare și relații publice a Curții de Apel Chișinău, agentul constatator din cadrul Inspectoratului de Stat pentru Supravegherea Produselor Nealimentare și Protecția Consumatorilor, Babin Ana- Victoria, a depus referință asupra recursului declarat de avocatul ***** în interesele persoanei în privința cărei a fost întocmit procesul contravențional SRL „KSN Inter" prin care a solicitat respingerea recursului declarat cu menținerea hotărârii Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani nr.5r-5013/2023 din 13.10.2023, ca fiind una legală şi întemeiată.

Astfel, cu privire la cele invocate în cererea de recurs, ISSPNPC nu este de acord cu motivele înaintate de recurent. În conformitate cu art.408 alin. (3) Cod contravențional, sînt în drept să constate contravenții şi să încheie procese-verbale şefii şi şefii adjuncți ai direcțiilor cu funcții de control, inspectorii principali, inspectorii superiori şi inspectorii din cadrul Inspectoratului de Stat pentru Supravegherea Produselor Nealimentare şi Protecția Consumatorilor. Potrivit alin.(4) al aceluiași articol, Sînt în drept să examineze cauze contravenționale şi să aplice sancțiuni șeful şi șeful adjunct al Inspectoratului de Stat pentru

Supravegherea Produselor Nealimentare şi Protecția Consumatorilor.

Subsecvent, conform art. 448 alin. (1) Cod contravențional, „contravenientul', victima sau reprezentantul acestora, procurorul, dacă este parte în cauza contravențională, în cazul în care nu sînt de acord cu decizia agentului constatator sau în cazul în care aceasta a fost emisă cu încălcarea normelor procesuale stabilite de prezentul cod, sînt în drept să conteste decizia emisă asupra cauzei contravenționale. Termenul de contestare a deciziei agentului constatator este de 15 zile de la data emiterii acesteia sau, pentru părțile care nu au fost prezente la ședința de examinare a cauzei contravenționale, de la data înmânării copiei de pe decizia respectivă în condițiile art. 447^1 alin. (8), în temeiul alin. (5) al aceluiași articol „Contestația împotriva deciziei emise asupra cauzei contravenționale se depune la autoritatea din care face parte agentul constatator, conform competenței teritoriale, care a examinat cauza. In cel mult 5 zile lucrătoare de la data depunerii, agentul constatator expediază contestația şi dosarul cauzei contravenționale în instanța de judecată competentă.

Astfel, consideră că, contestatarul „KSN Inter" S.R.L. a interpretat eronat normele citate supra, or, la caz, constată că, potrivit art.408 Cod contravențional, agentul constatator (inspectorul) încheie procesul-verbal cu privire la contravenție în privința persoanei, iar ulterior, transmite dosarul contravențional Șefului/Șefului adjunct de Inspectorat pentru a emite decizia asupra cauzei contravenționale conform competenței, în aceste condiții, se atestă că, în cadrul ISSPNPC inspectorul (agentul constatator) constată contravenția, iar emiterea unei decizii asupra cauzei contravenționale sau de încetare a procesului contravențional se aplică doar de Șeful Inspectoratului/Șef adjunct al Inspectoratului.

Prin urmare, atestă cu certitudine că, contestarea procesului-verbal cu privire la contravenție până la emiterea unei decizii asupra cauzei contravenționale este inadmisibilă, întrucât în urma examinării dosarului contravențional, Șeful Inspectoratului/Șef adjunct al Inspectoratului poate emite inclusiv decizie de încetare a procesului contravențional.

Mai mult, cu referire la alegațiile recurentului precum că „prevederile art.443,445 Cod contravențional devin caduce, iar odată ce procesul-verbal cu privire la contravenție nu poate fi contestat, nu se pun în aplicare prevederile privitoare la forma şi conținutul acestuia", precizează că, contravenientul nu poate fi limitat în dreptul de a invoca obiecții în contestație cu privire la eventualele încălcări constatate atât în conținutul procesului-verbal cu privire la contravenție, cât şi în decizia asupra cauzei contravenționale, acestea fiind acte care nu pot fi tratate separat.

Aceeași opinie este exprimată de Curtea Constituțională a R.M., care la pct.17 şi 18 din Decizia nr. 126 din 15.12.2017 de inadmisibilitate a sesizării nr. 156g/2017 privind excepția de neconstituționalitate a unor prevederi din articolul

448 alin. (1) din Codul contravenționala al Republicii Moldova a statuat următoarele. Curtea observă că, deși autorul sesizării solicită controlul constituționalității prevederilor art. 448 din Codul contravenționala în integralitatea sa, din conținutul sesizării privind excepția de neconstituționalitate rezultă însă că obiectul excepției îl constituie doar dispozițiile primei teze din alineatul (1) al aceluiași articol, care au următorul conținut: „(1) Contravenientul, victima sau reprezentantul acestora, procurorul, dacă este parte în cauza contravențională, în cazul în care nu sunt de acord cu decizia agentului constatator sau în cazul în care aceasta a fost emisă cu încălcarea normelor procesuale stabilite de prezentul cod, sunt în drept să conteste decizia emisă asupra cauzei contravenționale. Curtea reține că dispozițiile legale contestate acordă dreptul de a contesta în instanța de judecată decizia asupra cauzei contravenționali, nu însă şi procesul-verbal cu privire la contravenție.

Prin urmare, raportat la faptul că, contravenientul S.R.L. „KSN Inter" a contestat doar procesul- verbal cu privire la contravenție seria IPN 01 nr. ***** din 27.06.2023, până la emiterea unei decizii asupra cauzei contravenționali, astfel ignorând prevederile art. 448 Cod contravențional, ajungem la concluzia că, recursul declarat de S.R.L.„KSN Inter" urmează a fi respins, ca fiind neîntemeiat.

5. Examinând încheierea atacată prin prisma motivelor de recurs invocate, cercetând materialele cauzei, Colegiul Penal al Curții de Apel Chișinău consideră necesar de *a admite recursul declarat de avocatul ***** în interesele persoanei în privința căreia a fost întocmit procesul contravențional SRL „KSN Inter", casarea hotărârii Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani din 13.10.2023 cu casarea integrală a hotărârii şi dispunerea rejudecării cauzei de către instanța de fond, în alt complet de judecată, reieșind* din următoarele considerente.

6. În conformitate cu prevederile art.473 alin.(1) pct.2) lit. c) Cod contravențional, după examinarea recursului, instanța de recurs admite recursul, casând hotărârea atacată, parțial sau integral, și dispune rejudecarea cauzei în primă instanță dacă este necesară administrarea de probe suplimentare, dacă a constatat încălcări ale normelor de procedură privind formarea completului instanței de judecată, privind citarea obligatorie a părților, privind respectarea dreptului la apărare și a dreptului la interpret, precum și dacă a constatat încălcări ale prevederilor art.33-35 din Codul de procedură penală aplicate corespunzător.

Conform art.466 Cod contravențional, hotărârile judecătorești contravenționale pot fi atacate cu recurs, pentru a se repara erorile de drept, în următoarele temeiuri: a) nu au fost respectate dispozițiile privind competența după materie sau după calitatea persoanei; b) ședința de judecată nu a fost publică; c) cauza a fost judecată fără citarea legală a unei părți sau care, legal citată, s-a aflat în imposibilitatea de a se prezenta sau de a înștiința instanța despre imposibilitate; *d) hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția ori*

motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărârii sau acesta este expus neclar, sau dispozitivul hotărârii redactate nu corespunde dispozitivului pronunțat după deliberare; e) nu au fost întrunite elementele constitutive ale contravenției sau instanța a pronunțat o hotărâre de sancționare pentru o altă faptă decât cea imputată contravenientului, cu excepția cazurilor de reîncadrare juridică a acțiunilor lui în temeiul unei legi mai blânde; f) contravenientul a fost sancționat pentru o faptă neprevăzută de prezentul cod; g) s-au aplicat sancțiuni în alte limite decât cele prevăzute de lege sau nu corespund faptei săvârșite sau persoanei contravenientului; h) contravenientul a fost supus anterior răspunderii contravenționale pentru această faptă sau există o cauză de înlăturare a răspunderii contravenționale, sau aplicarea sancțiunii a fost înlăturată de o nouă lege ori anulată de un act de amnistie, sau a intervenit decesul contravenientului ori împăcarea părților în cazul prevăzut de lege; i) faptei săvârșite i s-a dat o încadrare juridică greșită; j) a intervenit o lege mai favorabilă contravenientului; k) Curtea Constituțională a declarat neconstituțională prevederea legii aplicate; l) instanța de judecată internațională, prin hotărâre în o altă cauză, a constatat o încălcare la nivel național a drepturilor și libertăților omului care poate fi reparată și în cauza respectivă.

7. De asemenea, Colegiul penal reiterează, că în conformitate cu prevederilor art.458 Cod contravențional, la examinarea cauzei contravenționale în fond, instanța de judecată urma să soluționeze următoarele chestiuni: caracterul veridic al contravenției imputate, existența cauzelor care înlătură caracterul contravențional al faptei, vinovăția persoanei, în a cărei privință a fost pornit procesul contravențional, existența circumstanțelor atenuante şi/sau agravante, necesitatea sancționării şi, după caz, caracterul sancțiunii contravenționale, alte aspecte importante pentru soluționarea justă a cauzei, iar instanța de recurs urmează în acest context să verifice dacă instanța de fond a respectat aceste condiții ce duc la legalitatea și temeinicia hotărârii emise.

În temeiul prevederilor art.462 alin. (1) Cod Contravențional, hotărârea judecătorească trebuie să fie legală, întemeiată şi motivată.

Reieșind din prevederile art. 6 al CEDO, pronunțarea de către instanțele de judecată a unor hotărâri motivate constituie una dintre garanțiile dreptului fundamental la un proces echitabil şi acesta presupune obligația instanței de judecată de a se expune în hotărârile emise asupra tuturor cerințelor pricinii, precum şi asupra argumentelor invocate de către intimat întru admiterea sau respingerea acestora (cauza Garcia Ruiz, 26).

În sensul art.6 alin. (1) al Convenției, instanțele de judecată, trebuie, să indice cu suficientă claritate motivele pe care își întemeiază hotărârile, iar având în vedere caracterul determinant al concluziilor sale să precizeze noțiunile, ce implică o apreciere a faptelor supuse aprecierii.

De asemenea, noțiunea de proces echitabil impune ca instanțele de judecată să motiveze nu doar sumar hotărârea sa, ci să examineze efectiv problemele esențiale care-i sunt supuse aprecierii şi să nu se mulțumească de a proba pur şi simplu concluziile uneia dintre părți.

În continuare Colegiul relevă că, domeniul contravențional a fost asimilat „acuzațiilor în materie penală", în înțelesul european autonom al art.6 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului.

Analizând situația de fapt a cauzelor *Ziliberberg contra Moldovei, hotărâre din 01.02.2005, §35 și Anghel contra României, hotărâre din 04.10.2007, §52*, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a notat că în aceste spețe predomină elementele care sugerează că a fost vorba de acuzații penale. Astfel, în materie contravențională au fost recunoscute garanțiile procedurale specifice materiei penale, printre care și prezumția de nevinovăție, prevăzută de art.6 §2 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului.

8. În fapt, reieșind din materialele cauzei Colegiul penal reține că la 27.06.2023, agentul constatator din cadrul Inspectoratul de Stat pentru Supravegherea Produselor Nealimentare și Protecția Consumatorilor, *****, a întocmit în privința SRL „KSN Inter" proces-verbal cu privire la contravenție în baza art. 278 alin.(2) din Codul Contravențional, pentru faptul refuzul vânzătorului SRL „KSN Inter" de a satisface reclamația consumatorului privind restituirea contravalorii produsului necorespunzător în condițiile legii și anume restituirea sumei de 6899 lei pentru televizor de marca Hisense 50 E7HQ consumatorului *****.

Acțiunile lui SRL „KSN Inter au fost calificate de către agentul constatator din cadrul Inspectoratul de Stat pentru Supravegherea Produselor Nealimentare și Protecția Consumatorilor, ***** în baza art.287 alin. (2) Cod contravențional, în legătură cu care fapt i-a fost întocmit procesul-verbal cu privire la contravenție seria/nr. IPN01 ***** din 27.06.2023.

Astfel, instanța de judecată a constatat că SRL „KSN Inter", nu se încadrează în prevederile art. 448 din Codul contravențional, or, conform normei indicate acesta urmează să conteste decizia de sancționare dar nu procesul-verbal cu privire la contravenție. Motiv pentru care contestația depusă a fost respinsă ca fiind inadmisibilă.

9. Astfel, Colegiul penal lecturând textul hotărârii recurate, în raport cu circumstanțele faptice stabilite mai sus şi ținând cont de prevederile legale aplicabile în speță, menționează că, instanța de fond nu a dat o apreciere cumulului de probe și nu a ținut cont de cerințele art.457-458 Cod contravențional, care prevăd examinarea contravenției sub toate aspectele, complet și obiectiv, clarificând circumstanțele ce au importanță pentru soluționarea justă a cauzei.

Colegiul penal reține, că la judecarea cauzei instanța de fond nu a ținut cont

de cerințele art. 458 Cod Contravențional, care prevede că la examinarea cauzei contravenționale instanța de judecată este obligată să determine caracterul veridic al contravenției imputate, existența cauzelor care înlătură caracterul contravențional al faptei, vinovăția persoanei precum *şi* alte circumstanțe ce au importanță la examinarea cauzei, adică să examineze cauza sub toate aspectele, complet şi obiectiv cu respectarea dreptului la un proces echitabil şi la apărare. Or, studiind materialele prezentate în coroborarea cu hotărârea primei instanțe, se constată, că instanța de judecată a examinat cauza superficial şi unilateral fără a da o apreciere obiectivă probelor din dosar.

Se subliniază că, CEDO, în speța *Luka contra României* a evidențiat că art.6 implică faptul că *deciziile instanțelor trebuie să precizeze în mod suficient motivele pe care se întemeiază, astfel încât să arate că părțile au fost ascultate şi să garanteze posibilitatea unui control public al administrării justiției*. Altfel spus, art.6 îi atribuie „instanței" obligația de a efectua o examinare efectivă a motivelor, argumentelor și probelor părților, cu excepția cazului în care se apreciază relevanța acestora și fără a fi înțeleasă ca implicând un răspuns detaliat pentru fiecare argument *(Van de Hurk împotriva Țărilor de Jos, , pct.19-20, pct.59 și 61).* Curtea evidențiază că trebuie să se țină seama de relevanța și incidența argumentului sau motivului cu privire la care instanța nu s-a pronunțat la încheierea cauzei *(Jahnke şi Lenoble împotriva Franței (dec.), nr.40490/98 și Dima împotriva României, 16.11.2006).*

Din interpretarea art.6 al CEDO, pronunțarea de către instanțele judecătorești a unor hotărâri motivate constituie una dintre garanțiile dreptului fundamental la un proces echitabil și acesta presupune obligațiunea instanței judecătorești de a se expune în hotărârile contestate asupra tuturor cerințelor acțiunii, precum și argumentelor invocate de către părți întru, respectiv, admiterea sau respingerea acestora.

Colegiul explică faptul că, autoritatea competentă să soluționeze cauza contravențională a examinat suficient cauza, a constatat pe deplin cauzele şi condițiile care au contribuit la comiterea contravenției, în conformitate cu art. 381 al. (4) Cod contravențional care prevede expres obligația de a lua toate măsurile prevăzute de lege pentru cercetarea sub toate aspectele, completă şi obiectivă, a circumstanțelor cauzei, de a evidenția atât circumstanțele care dovedesc vinovăția persoanei, cât şi cele care dezvinovățesc persoana în a cărei privință a fost pornit procesul contravențional.

10. În această ordine de idei, Colegiul penal consideră neîntemeiată concluzia instanței ce ține de respingerea contestației, ca fiind inadmisibilă, în contextul în care, reieșind din conținutul contestației depuse și a informației anexate la materialele cauzei contravenționale, contestația se referă, indirect, la decizia de

aplicare a sancțiunii contravenționale intentat în temeiul art.278 alin. (2) Cod contravențional, în privința lui SRL „KSN Inter”.

Cu alte cuvinte, Colegiul penal constată că, deși avocatul ***** în interesele lui SRL „KSN Inter” solicită, în actul de sesizare al instanței de judecată, anularea procesului verbal cu privire la contravenție seria IPN 01 nr. ***** din 27.06.2023 totuși, instanța era obligată să se conducă de conținutul contestației date, inclusiv să dispună agentului constatator, prezentarea materialului contravențional în vederea stabilirii actului contestat de către aceasta.

Totodată, Colegiul penal consideră pripită concluzia instanței de respingere a contestației lui SRL „KSN Inter”, atât timp cât agentul constatator a prezentat instanței materialul corespunzător cauzei, doar procesul verbal întocmit în privința petiționarului, în lipsa celorlalte acte administrate pe margina acestei cauze contravenționale.

Prin urmare, reieșind din cele menționate, instanța de judecată, urmează să solicite materialul contravențional în original, în vederea examinării cauzei în fond și a evita superficialitatea examinării acesteia.

Colegiul penal consideră că, instanța de fond, în primul rând urma să dea apreciere materialelor dosarului contravențional și să se expună asupra pertinenței și concludenții acestora. Mai ales că, acuzația în materie contravențională este de un grad de intensitate mai scăzut decât în materia penală, ceea ce, pe cale de consecință, scade și din intensitatea rigorilor formale la administrarea probatoriului de către agentul constatator.

Prin urmare, se atestă că, în speță, prima instanță a examinat în mod superficial cauza și a concluzionat asupra inadmisibilității contestației, în lipsa examinării cauzei sub toate aspectele, nefiind date răspuns la toate obiecțiile înaintate, or instanța de judecată a examinat cauza superficial şi unilateral fără a da o apreciere obiectivă probelor din dosar şi anume: nu a stabilit şi nu a luat în considerație toate circumstanțele cauzei, nu a analizat şi cercetat toate probele pro şi contra care indică la persoana celui vinovat, mai mult nu a verificat corectitudinea declarațiilor contravenientului, cât şi a agentului constatator.

Legiuitorul în art. 440 alin. (1) din Codul contravențional definește constatarea faptei contravenționale**,** ceea ce înseamnă *activitatea, desfășurată de agentul constatator, de colectare şi de administrare a probelor privind existența contravenției, deciziei privind examinarea contravenției în temeiul constatării agentului constatator sau procesului-verbal cu privire la contravenție, de aplicare a sancțiunii contravenționale sau de trimitere, a dosarului, după caz, funcționarului abilitat să examineze cauza contravențională, din cadrul autorității din care face parte agentul constatator, în instanța de judecată sau în alt organ spre soluționare.*

Astfel, constatarea faptei contravenționale înseamnă activitatea desfășurată

de agentul constatator care constă în activitatea de colectare şi de administrare a probelor privind existența contravenției, de încheiere a procesului-verbal cu privire la contravenție, de aplicare a sancțiunii contravenționale sau de trimitere, după caz, a dosarului în instanța de judecată sau în alt organ spre soluționare

11. Prin urmare analizând materialele cauzei și hotărârea recurată, Colegiul reține că instanța de judecată la examinarea cauzei contravenționale eronat a statuat că SRL „KSN Inter", nu se încadrează în prevederile art. 448 din Codul contravențional, din motiv că acesta urmează să conteste decizia de sancționare dar nu procesul-verbal cu privire la contravenție. Or, temeiul reținut de instanță la respingerea contestației fără a se proceda la analiza pe fond a cauzei, nu este unul plauzibil, nefiind stabilită neîndeplinirea unei condiții procedural de către contestatar care ar genera soluția adoptată.

În contextul celor relevate, Colegiul penal reține, că hotărîrea contestată este bazată pe o apreciere superficială, unilaterală și neobiectivă a circumstanțelor cauzei, fără a da o apreciere obiectivă probelor și, prin urmare concluzia instanței este neîntemeiată, *or instanța de fond urma să verifice și să statueze asupra tuturor cerințelor de fapt invocate, dar şi să le supună cercetării prin prisma circumstanțelor cauzei, având în vedere normele de drept aplicabile la caz, pronunțându-se asupra acestora prin actul procesual adoptat*.

Rezumând aceste prevederi, Colegiul Penal menționează faptul că, instanța de fond a examinat cauza pripit şi unilateral şi a emis o hotărâre nemotivată, care nu conține careva motive concrete pe care instanța s-a axat la emiterea acesteia, cauza fiind examinată superficial.

Prin urmare, nemotivarea totală sau parțială a actelor de dispoziție emise de instanța de judecată, fie nepronuntarea asupra tuturor motivelor invocate - afectează prin sine dreptul persoanei la acces liber la justiție, drept garantat de art. 6 din CEDO și art. 20 al Constituției RM.

Astfel, conform jurisprudenței CtEDO, expuse în cazurile aplicării art.6 al Convenției, doar o hotărâre motivată demonstrează că părțile au fost auzite în cadrul procesului, oferă posibilitatea ca această hotărâre să poată fi verificată în cadrul căilor de atac şi oferă posibilitatea persoanelor interesate de a pregăti o contestație, o cerere de apel sau recurs. (*Suominen c. Finlandei (2003) § 37, Kuznetsov şi alții c. Rusiei (2007) § 85.*).

Conform art.466 lit. d) Cod contravențional, *hotărârile judecătoreşti contravenționale pot fi atacate cu recurs, pentru faptul că hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția ori motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărârii sau acesta este expus neclar, din motivele enunțate anterior.*

În același timp, instanța de judecată, fără a face o cercetare şi analiză amplă a probelor, fără a aprecia fiecare probă din punct de vedere al pertinenței, concludentei, utilității şi veridicității ei, fără a aprecia toate probele în ansamblu -

din punct de vedere al coroborării lor, în mod necondiționat, a ignorant argumentele contestatarului, fără a le aprecia și a le da o motivare clară şi suficientă în acest sens.

Colegiul penal lecturând textul hotărârii recurate, în raport cu circumstanțele faptice stabilite mai sus şi ținând cont de prevederile legale aplicabile în speță, menționează că soluția adoptată, este nemotivată, neregăsindu-se în cuprinsul acesteia argumentarea ce l-a determinat pe judecător să adopte soluția dispusă în cauză.

12. Prin urmare, rezultă că în hotărâre nu sunt analizate probele pe care instanța își întemeiază soluția, nu s-a făcut o analiză multilaterală și coerentă a tuturor probelor din materialul contravențional prezentat, legătura între ele, nefiind motivată concluzia instanței în ce privește acceptarea unor probe, și respectiv, respingerea altora.

În conjunctura celor expuse, se atestă faptul că instanța dispune inadmisibilitatea contestației fără o analiză amplă a materialelor cauzei, și anume a probelor prezentate la caz, și la necesitate de a solicita prezentarea materialului contravențional în original.

În aceste circumstanțe se denotă faptul că instanța nu a examinat complet și obiectiv cauza contravențională dată, iar la emiterea hotărârii nu a dat deplină importanță prevederilor art.462 Cod contravențional.

Din interpretarea art.6 al CEDO, pronunțarea de către instanțele judecătorești a unor hotărâri motivate constituie una dintre garanțiile dreptului fundamental la un proces echitabil și acesta presupune obligațiunea instanței judecătorești de a se expune în hotărârile contestate asupra tuturor cerințelor acțiunii, precum și argumentelor invocate de către părți întru, respectiv, admiterea sau respingerea acestora.

Prin urmare, rezultă că în hotărârea instanței nu s-a făcut o analiză multilaterală și coerentă a tuturor circumstanțelor cauzei, nefiind motivată concluzia instanței or, în hotărâre nu sunt analizate probele pe care își întemeiază soluția.

Sub aspectul celor relatate se constată că hotărârea recurată nu conține o soluție clară la care s-a ajuns, astfel instanța de recurs neavând posibilitatea să exercite controlul judiciar asupra unei asemenea soluții şi să verifice temeinicia şi legalitatea hotărârii atacate cu privire la temeiurile prevăzute de lege.

Astfel, în lumina celor invocate supra, instanța de recurs reține, că instanța de fond a adoptat o hotărâre contradictorie, or instanța de judecată este obligată să se pronunțe asupra tuturor argumentelor invocate de părți. Mai mult decât atît, Colegiul relevă faptul că decizia urmează a fi casată cu rejudecarea cauzei, întrucât asemenea omisiune nu poate fi corectată în instanța de recurs, care nu este în drept de a da o nouă apreciere probelor din dosar şi în instanța de recurs nu poate fi

satisfăcută cerința părții de a administra noi probe.

În aceste circumstanțe se denotă faptul că instanța nu a examinat complet şi obiectiv cauza contravențională dată, la emiterea hotărârii nu au fost respectate prevederile art.462 alin.(4) lit. b) Cod contravențional or, în hotărâre nu sunt analizate probele pe care își întemeiază soluția, cât și au rămas fără apreciere argumentele invocate de către recurent, prin urmare, rezultă că în hotărârea instanței nu s-a făcut o analiză multilaterală şi coerentă a tuturor probelor, legătura între ele şi, nefiind motivată concluzia instanței în ce privește acceptarea unor probe şi, respectiv de ce le respinge pe altele, fiind enumerată doar jurisprudența aplicabilă speței.

Aceste fapte constituie o neglijare a prevederilor art.6 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului: „Convenția impune obligația oricărei instanțe de a indica suficient de clar motivele pe care s-a sprijinit. Această exigență, care contribuie la garantarea respectării principiului bunei administrări a justiției, nu poate fi întotdeauna înțeleasă ca impunând formularea unui răspuns detaliat pentru fiecare argument al părților. Instanțele naționale sunt obligate să-şi motiveze deciziile, ceea ce nu poate fi înțeles ca impunând un răspuns detaliat la fiecare argument, dar ca o obligație de a se pronunța asupra problemelor cele mai importante ridicate în speță", a se vedea în acest sens cauza (Ruiz Torija şi Hiro Balani împotriva Spaniei, hotărârea din 9 decembrie 1994, sau Grigore Vlasia Vasilescu împotriva României, hotărârea din 6 iunie 2006).

Mai mult, hotărârea instanței de fond nu reflectă toate circumstanțele invocate la judecarea cauzei de către recurent, nu atestă o analiză serioasă din partea instanței a tuturor probelor prezentate în complexitatea lor, astfel soluția instanței de fond de principiu nu corespunde rigorilor art.462 Cod contravențional.

13. În consecință, Colegiul penal a reținut că instanța de fond a examinat cauza în mod superficial și unilateral, fără a da o apreciere obiectivă probelor din dosar, adică prezenței sau lipsei probelor anexate la materialele cauzei pentru confirmarea vinovăției contravenientului.

În acest context, relevante sunt dezideratele din Hotărârea Curții Constituționale nr.02 din 22.11.2018, §65, în care Curtea a reținut în jurisprudența sa că sistemul de sancționare al statului trebuie să funcționeze de o asemenea manieră încât cei vulnerabili, i.e. victimele actelor de violență, să fie convinși că sistemul judiciar va reacționa împotriva ilegalităților comise față de ei și nu le va tolera sau nu îi va lăsa pe făptuitori nepedepsiți. Dacă nu s-ar putea stabili o pedeapsă din cauza reglementării deficitare a legii, scopul legii contravenționale nu ar fi atins, fapt care ar alimenta scepticismul public la adresa sistemului judiciar.

Astfel potrivit legii, instanța de judecată urma să-și formeze concluzia cu privire la soluționarea contestației propriu - zise în baza materialului cauzei, dar nu să dea soluția fără cercetarea completă, obiectivă și sub toate aspectele de fapt și de

drept a cauzei. Or, este inadmisibil de soluționat cauza, fără a cerceta probele și actele din dosar.

Pe această linie de observații, hotărîrea nu oferă explicații suficiente pentru soluționarea obiectivă, completă și sub toate aspectele a contestației examinate, hotărârea recurată nu conține o soluție clară la care s-a ajuns, astfel instanța de recurs neavând posibilitatea să exercite controlul judiciar asupra unei asemenea soluții şi să verifice temeinicia şi legalitatea hotărârii atacate cu privire la temeiurile prevăzute de lege.

Elucidarea tuturor împrejurărilor menționate are o mare importanță la examinarea corectă a cauzei, ceea ce instanța de judecată nu a efectuat, prin ce au fost ignorate normele dreptului procedural și dreptul la un proces echitabil, care neapărat servește drept temei pentru anularea hotărârii atacate și remiterea cauzei la o nouă examinare, în aceiași judecătorie, în alt complet de judecată.

Așadar, instanța de fond nu a examinat cauza sub toate aspectele, în mod complet și obiectiv, fără a clarifica circumstanțele care au importanță pentru soluționarea justă a cauzei, astfel că, Colegiul penal admite cererea de recurs, casează hotărârea contestată și dispune rejudecarea cauzei în primă instanță, de către un alt complet de judecată.

14. Conducându-se de prevederile art.art.473 alin.(1) pct.2) lit. c), 474 Cod contravențional, Colegiul Penal al Curții de Apel Chișinău, -

D E C I D E:

Admite recursul declarat de avocatul ***** în interesele persoanei în privința căreia a fost întocmit procesul contravențional SRL „KSN Inter”, casează integral hotărârea Judecătoriei Chișinău sediul Buiucani din 13 octombrie 2023, în cauza contravențională în privința lui ***SRL „KSN Inter”*** învinuit în comiterea contravenției prevăzute de art. 278 alin.(2) Cod contravențional al RM, cu dispunerea rejudecării cauzei în prima instanță, de către un alt complet de judecată.

Decizia este irevocabilă.

Preşedintele şedinţei, judecător: Oxana Robu

Judecător: Silvia Gîrbu

Judecător: Stelian Teleucă